

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczo-wspierających osobie podopiecznej**

Oznaczenie kwalifikacji: **Z.06**

Wersja arkusza: **X**

*Arkusz zawiera informacje prawnie chronione
do momentu rozpoczęcia egzaminu*

Z.06-X-15.01

Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE

Rok 2015

CZĘŚĆ PISEMNA

Układ graficzny © CKE 2015

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 10 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
 - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
 - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
 - wpisz swój numer *PESEL**,
 - wpisz swoją datę urodzenia,
 - przyklej naklejkę ze swoim numerem *PESEL*.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać **1 punkt**.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej **20 punktów**.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ krerek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

A	B	C	D
---	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

A	B	C	D
---	---	---	---

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru *PESEL* – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Podopieczny w karcie oceny według skali Barthel uzyskał 50 punktów. Opiekun powinien zdiagnozować stan podopiecznego jako

- A. lekki.
- B. bardzo lekki.
- C. średnio ciężki.
- D. bardzo ciężki.

Zadanie 2.

Ocena stanu czynnościowego, stanu zdrowia fizycznego, funkcji umysłowych i ocena socjalno-środowiskowa podopiecznego w podeszłym wieku, dokonywana jest przy pomocy

- A. skali Barthel.
- B. COG – całościowej oceny geriatrycznej.
- C. skali IADL – oceny złożonych czynności życia codziennego.
- D. skali ADL – oceny podstawowych czynności życia codziennego.

Zadanie 3.

Skala oceny złożonych czynności życia codziennego IADL, zwana także skalą Lawtona, bada stopień samodzielności podopiecznego między innymi w zakresie

- A. spożywania posiłków.
- B. ubierania się i rozbierania.
- C. posługiwania się pieniędzmi.
- D. wchodzenia i schodzenia po schodach.

Zadanie 4.

W wyniku udaru mózgu u podopiecznego wystąpiła afazja czuciowa. Oznacza to, że podopieczny

- A. nie rozumie słów słyszanych.
- B. ma całkowicie zniesioną zdolność mówienia.
- C. podczas wypowiedzi ma zaburzenia artykulacyjne.
- D. ma trudności z nazywaniem przedmiotów, stanów czy zjawisk.

Zadanie 5.

Sprawując opiekę nad podopiecznym z rozpoznaną chorobą Alzheimera należy w pierwszej kolejności zadbać o realizację potrzeby

- A. ruchu.
- B. miłości.
- C. szacunku.
- D. bezpieczeństwa.

Zadanie 6.

W domu pomocy społecznej dla osób psychicznie chorych przebywa podopieczna z rozpoznaną chorobą afektywną dwubiegunową, u której aktualnie występuje depresja. Opiekun powinien dokonać oceny w zakresie

- A. pamięci i kontaktów towarzyskich.
- B. spożywania posiłków i realizacji potrzeby snu.
- C. myślenia i gospodarowania środkami pieniężnymi.
- D. możliwości podejmowania lekkomyślnych działań w wyniku zmniejszenia krytycyzmu.

Zadanie 7.

Podopieczny spędza czas wolny w czytelni, zgłębiając wiedzę z zakresu geografii świata i chętnie opowiada innym o tym, co przeczytał. Pogłębiając wiedzę o świecie i otaczających go zjawiskach, podopieczny realizuje potrzebę

- A. transcendencji.
- B. samorealizacji.
- C. bezpieczeństwa.
- D. samoświadomości.

Zadanie 8.

U podopiecznej na skórze pod piersiami występuje zaczerwienienie. Skóra jest napięta i połyskująca. Zaobserwowane zmiany mogą być objawami

- A. grzybicy.
- B. drożdżycy.
- C. odleżyny I°.
- D. odparzenia.

Zadanie 9.

Po obejrzeniu jamy ustnej podopiecznej, która skarżyła się na ból śluzówki z powodu uwierania protezy zębowej, opiekun stwierdził na dziąśle dwie płytkie zmiany pokryte białym nalotem i otoczone rumieniowatym zapalnym obrzeżem. Zmiany powinien rozpoznać jako

- A. afty.
- B. zajady.
- C. pleśniawki.
- D. opryszczkę.

Zadanie 10.

Do optymalnych sposobów usprawniania fizycznego podopiecznego chorującego na zeszywniające zapalenie stawów kręgosłupa zalicza się

- A. hipoterapię i fizykoterapię.
- B. hydroterapię i dogoterapię.
- C. kinezyterapię i fizykoterapię.
- D. balneoterapię i psychoterapię.

Zadanie 11.

Worek koloru czerwonego należy przygotować do segregacji

- A. opatrunków.
- B. resztek pożywienia.
- C. narzędzi chirurgicznych.
- D. opakowań po środkach higienicznych.

Zadanie 12.

Do usług opiekuńczych, świadczonych przez każdy dom pomocy społecznej, należy

- A. pomoc w załatwianiu spraw osobistych.
- B. umożliwienie udziału w terapii zajęciowej.
- C. umożliwienie realizacji potrzeb religijnych.
- D. zapewnienie bezpiecznego przechowywania środków pieniężnych.

Zadanie 13.

Postawa opiekuna manifestowana poszanowaniem godności drugiego człowieka, tolerancją, empatią, oraz szacunkiem dla zdrowia i życia osób podopiecznych, wyraża stosowanie zasady

- A. obiektywizmu.
- B. subiektywizmu.
- C. podmiotowości.
- D. przedmiotowości.

Zadanie 14.

Pomieszczenia mieszkalne w domach pomocy społecznej powinny być sprzątane w miarę potrzeby, nie rzadziej niż

- A. 1 raz dziennie.
- B. 2 razy dziennie.
- C. co drugi dzień.
- D. 1 raz w tygodniu.

Zadanie 15.

Na skórze pokrywającej kość ogonową podopiecznego unieruchomionego w łóżku opiekun zobaczył nieblednące zaczerwienienie, obrzęk i niewielkie pęcherze. Zaobserwowane zmiany to według skali Torrance'a odleżyna

- A. IV stopnia.
- B. III stopnia.
- C. II stopnia.
- D. I stopnia.

Zadanie 16.

Podopieczna domu pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi bardzo często myje ręce. Skóra na jej rękach jest wysuszona, naskórek popękany. Zachowanie podopiecznej może świadczyć o występowaniu

- A. iluzji.
- B. natręctw.
- C. konfabulacji.
- D. urojeń ksobnych.

Zadanie 17.

70-letni podopieczny chorujący na nadciśnienie tętnicze położył się i bełkotliwie uskarżał się na silny ból głowy i drętwienie kończyn po stronie lewej. Objawy te mogą wskazywać na

- A. nerwicę.
- B. udar mózgu.
- C. niewydolność krążenia.
- D. wysokie ciśnienie tętnicze krwi.

Zadanie 18.

Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydawane przez Powiatowy Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności jest dokumentem **nie pozwalającym** podopiecznemu na

- A. uzyskanie dofinansowania do zakupu przedmiotów ortopedycznych.
- B. zatrudnienie w zakładzie aktywności zawodowej.
- C. uzyskanie świadczenia rentowego.
- D. korzystanie z ulg komunikacyjnych.

Zadanie 19.

Celem przeciwdziałania hipotonii ortostatycznej u podopiecznego po długim okresie unieruchomienia, należy zachować następującą kolejność czynności uruchamiania:

- A. podniesienie z poduszek, stanie obok łóżka, spacer.
- B. podniesienie z poduszek, siedzenie na brzegu łóżka, spacer.
- C. podniesienie z poduszek, siedzenie na brzegu łóżka, spacer, stanie obok łóżka.
- D. podniesienie z poduszek, siedzenie na brzegu łóżka, stanie obok łóżka, spacer.

Zadanie 20.

Udzielając pierwszej pomocy podopiecznemu w trakcie napadu padaczkowego należy

- A. szybko podać leki przeciwdrgawkowe zlecone przez lekarza, aby przerwać atak, unieruchomić podopiecznego, przytrzymując go za barki.
- B. położyć podopiecznego płasko, między zęby włożyć szpatułkę, aby zabezpieczyć przed przygryzieniem języka, po napadzie odchylić głowę, ułatwiając wypłynięcie treści zgromadzonej w jamie ustnej.
- C. położyć podopiecznego płasko, w czasie trwania drgawek zabezpieczyć głowę przed urazami, po napadzie ułożyć w pozycji bezpiecznej, odchylić głowę, ułatwiając wypłynięcie treści zgromadzonej w jamie ustnej.
- D. ułożyć podopiecznego w pozycji bezpiecznej, między zęby włożyć szpatułkę, aby zabezpieczyć przed przygryzieniem języka, po napadzie odchylić głowę, ułatwiając wypłynięcie treści zgromadzonej w jamie ustnej.

Zadanie 21.

Podczas posiłku podopieczny z zaburzonym odruchem połykania zadławił się. Pierwsza pomoc polega na

- A. naprzemiennym powtarzaniu czynności 10 uderzeń w okolicę międzyłopatkową w przodopochyleniu klatki piersiowej i 10 uciśnień nadbrzusza.
- B. zachęcaniu do kaszlu z pochyleniem klatki piersiowej do przodu, wykonaniu 5 uderzeń w okolicę międzyłopatkową.
- C. zachęcaniu do kaszlu z jednoczesnym wykonaniem od 5 do 10 uciśnień nadbrzusza.
- D. uniesieniu kończyn górnych i wykonaniu 10 uciśnień nadbrzusza.

Zadanie 22.

Opiekun wykonał pomiar ciśnienia tętniczego krwi. Który wynik powinien uznać za **nieprawidłowy**?

- A. 115 / 80 mmHg
- B. 125 / 80 mmHg
- C. 130 / 85 mmHg
- D. 145 / 110 mmHg

Zadanie 23.

Podopieczna od 4 dni choruje na zapalenie płuc. Temperatura ciała utrzymuje się w granicach 38,5-39°C. Wysokość temperatury i tor jej przebiegu określa się jako gorączkę

- A. wysoką o torze ciągłym.
- B. umiarkowaną o torze ciągłym.
- C. znaczną o torze przerywanym.
- D. trawiającą o torze przerywanym.

Zadanie 24.

Do wykonania kąpieli w wannie i mycia głowy u podopiecznej z paraplegią należy przygotować:

- A. wózek leżący, ręcznik, koszulę, mydło, szampon, nożyczki do paznokci, rękawiczki ochronne i fartuch ochronny.
- B. wózek leżący, 2 ręczniki, koszulę, mydło, grzebień, nożyczki do paznokci, rękawiczki ochronne i fartuch ochronny.
- C. wózek siedzący, ręcznik, koszulę, szampon, dzbanek, nożyczki do paznokci, rękawiczki ochronne i fartuch ochronny.
- D. wózek siedzący, 2 ręczniki, koszulę, mydło, grzebień, gąbkę, szampon, nożyczki do paznokci, rękawiczki ochronne, fartuch ochronny.

Zadanie 25.

U podopiecznego leżącego, narażonego na wystąpienie odleżyn, błędem jest

- A. jednoczesne stosowanie środków natłuszczających i zasypek w tych samych okolicach.
- B. regularna zmiana pozycji ułożeniowej co 2 godziny.
- C. stosowanie diety bogatej w białko i sole mineralne.
- D. natłuszczanie wyniosłości kostnych.

Zadanie 26.

Wyposażenie każdej apteczki pierwszej pomocy powinny stanowić przede wszystkim:

- A. krople żołądkowe, koc termiczny, lignina.
- B. krople nasicowe, nożyczki, bandaż elastyczny.
- C. rękawiczki lateksowe, bandaż dziany, leki przeciwbólowe.
- D. rękawiczki lateksowe, koc termiczny, sterylne kompresy gazowe.

Zadanie 27.

Opiekun do popicia leków doustnych powinien podać podopiecznej

- A. sok jabłkowy.
- B. kawę mleczną.
- C. sok grejpfrutowy.
- D. wodę przegotowaną.

Zadanie 28.

W profilaktyce odleżyn u podopiecznego unieruchomionego należy zastosować: zmianę pozycji ułożeniowej

- A. co 2 godziny, częstą kontrolę czystości pieluchomajtek i ich wymianę, mycie i oklepywanie okolic narażonych na kontakt z moczem i kałem i miejsc narażonych na odleżyny, materac przeciwoodleżynowy.
- B. 3 razy dziennie, częstą kontrolę czystości pieluchomajtek i ich wymianę, mycie i oklepywanie okolic narażonych na kontakt z moczem i kałem, „wietrzenie” miejsc narażonych na odleżyny, materac przeciwoodleżynowy.
- C. co 2 godziny, częstą kontrolę czystości pieluchomajtek i ich wymianę, oklepywanie i „wietrzenie” okolic narażonych na powstawanie odleżyn, materac przeciwoodleżynowy.
- D. co 6 godzin, częstą kontrolę czystości pieluchomajtek i ich wymianę, mycie, oklepywanie i „wietrzenie” okolic narażonych na powstawanie odleżyn, materac przeciwoodleżynowy.

Zadanie 29.

Wskazaniem do zastosowania środków przeciwzapalnych zimnych jest

- A. wzdęcie.
- B. nerwoból.
- C. przykurcz.
- D. zwichnięcie.

Zadanie 30.

Okład na staw kolanowy należy umocować za pomocą opatrunku

- A. Desaulta.
- B. kłosowego zstępującego.
- C. kłosowego wstępującego.
- D. żółwiowego rozbieżnego.

Zadanie 31.

Pierwotny system wsparcia dla 46-letniej mieszkanki domu pomocy społecznej dla osób przewlekle chorych psychicznie stanowią

- A. rodzina i znajomi.
- B. rodzina i grupy samopomocowe.
- C. rodzina i placówki ochrony zdrowia.
- D. placówki pomocy społecznej i organizacje pozarządowe.

Zadanie 32.

W edukacji zdrowotnej 60-letniej podopiecznej chorej na osteoporozę należy uwzględnić tematykę

- A. zasad racjonalnego żywienia, podaży wapnia, żelaza i witaminy K, rodzaju napojów oraz zabezpieczenia przed upadkami.
- B. codziennego spożywania nabiału, podaży witaminy A i E, rodzaju napojów, używek oraz zabezpieczenia przed upadkami.
- C. codziennego spożywania warzyw zielonych, podaży węglowodanów i witaminy E, ćwiczeń ruchowych i zabezpieczenia przed upadkami.
- D. zasad racjonalnego żywienia, podaży wapnia, witaminy D i nabiału, rodzaju napojów, ćwiczeń ruchowych i zabezpieczenia przed upadkami.

Zadanie 33.

Podopiecznemu uskarżającemu się na zaparcia należy zalecić spożywanie pieczywa

- A. pszennego, ziemniaków puree, ryżu i rozgotowanych warzyw.
- B. pełnoziarnistego, warzyw, czekolady i rozgotowanych warzyw.
- C. pszennego, wody przegotowanej na czczo, szczypiorku i moreli suszonych.
- D. pełnoziarnistego, wody przegotowanej na czczo, warzyw liściastych i korzeniowych.

Zadanie 34.

Podopieczny DPS-u nie dba o swój wygląd zewnętrzny, nie zmienia bielizny, w szafie rzeczy zabrudzone leżą razem z czystymi. W tej sytuacji opiekun powinien

- A. zgłosić problem kierownictwu DPS-u.
- B. zgłosić problem personelowi medycznemu DPS-u.
- C. przeprowadzić pokaz czynności porządkowych i higienicznych.
- D. przeprowadzić trening umiejętności higienicznych i porządkowych.

Zadanie 35.

Pomagając zaplanować zakupy podopiecznej, której świadczenie emerytalne wynosi 1000 złotych, opiekun musi wziąć pod uwagę fakt, że po zapłaceniu pobytu w domu pomocy społecznej miesięczne wydatki **nie mogą** przekroczyć sumy

- A. 100 zł
- B. 200 zł
- C. 300 zł
- D. 400 zł

Zadanie 36.

Do DPS przyjęto podopiecznego, który pozostawił dom z ogrodem. Podopieczny chce wypełnić obowiązki spadkowe. Opiekun powinien pomóc podopiecznemu w nawiązaniu kontaktu

- A. z notariuszem.
- B. z radcą prawnym.
- C. z Sądem Rodzinnym.
- D. z biurem nieruchomości.

Zadanie 37.

U podopiecznej chorej na stwardnienie rozsiane po ostatnim rzucie choroby występuje wzmożone napięcie i sztywność mięśni nóg oraz niewyraźne widzenie. Odpowiednią formą spędzania czasu wolnego podopiecznej może być

- A. haftowanie.
- B. szydełkowanie.
- C. słuchanie muzyki.
- D. czytanie ciekawych książek.

Zadanie 38.

Od tygodnia w DPS przebywa 70-letnia podopieczna. Jest osobą samodzielną, komunikatywną i aktywną ruchowo. Do czasu uzyskania emerytury była pilotem wycieczek. W planie zajęć aktywizujących dla podopiecznej opiekun powinien uwzględnić

- A. hydroterapię i prowadzenie klubu turystyki pieszej.
- B. fizykoterapię i udział w pracach Rady Mieszkańców.
- C. prace manualne w pracowni terapii zajęciowej i fizykoterapię.
- D. udział w pracach Rady Mieszkańców i prowadzenie klubu turystyki pieszej.

Zadanie 39.

Podopieczny z powodu choroby Parkinsona ma zaburzoną płynność ruchów, występują u niego drżenia spoczynkowe kończyn, ale nie ma trudności z połykaniem pokarmów. W celu ułatwienia podopiecznemu spożywania pokarmów należy zastosować

- A. karmienie przez opiekuna.
- B. talerz z przyssawką.
- C. dietę papkową.
- D. zgłębnik.

Zadanie 40.

Osoba ze znacznym niedosłuchem potrzebuje pomocy opiekuna podczas

- A. pracy przy komputerze.
- B. porządkowania ogrodu.
- C. załatwiania spraw urzędowych.
- D. wykonywania prac porządkowych.